

Generelle bemærkninger

1. Indledning

Favrskov Kommunes budget for 2016-19 blev vedtaget 6. oktober 2015.

Byrådet besluttede, at anlægsbudgettet til jordforsyningen reduceres med 5 mio. kr. i 2016, og at der udskydes byggemodningsudgifter på 3 mio. kr. fra 2016 til 2017.

Herudover er budgettet identisk med den aftale, der blev indgået 24. september 2015 om Favrskov Kommunes budget for 2016-19. Aftalen er indgået af Socialdemokraterne, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Dan Jensen (udenfor partierne).

Aftalen om budget 2016-2019 tager udgangspunkt i det budgetforslag for 2016-2019, der 3. september 2015 blev sendt i høring blandt de høringsberettigede parter (brugerbestyrelser, MED-organisationen mv.), og som blev 1. behandlet i Byrådet 8. september 2015.

I budgettet er den kommunale beskatning i 2016 fastsat til:

- Beskatningsprocent, kommuneskat: 25,7
- Beskatningsprocent, kirkeskat: 1,02
- Grundskyldspromille: 23,32
- Kommunal grundskyldspromille af landbrugsejendomme og lign.: 7,2
- Dækningsafgift på forretningsejendomme: 0
- Dækningsafgift offentlige ejendomme
  - 12,16 promille af grundværdierne
  - 8,75 promille af forskelsværdierne

Budgettet er baseret på statsgaranti.

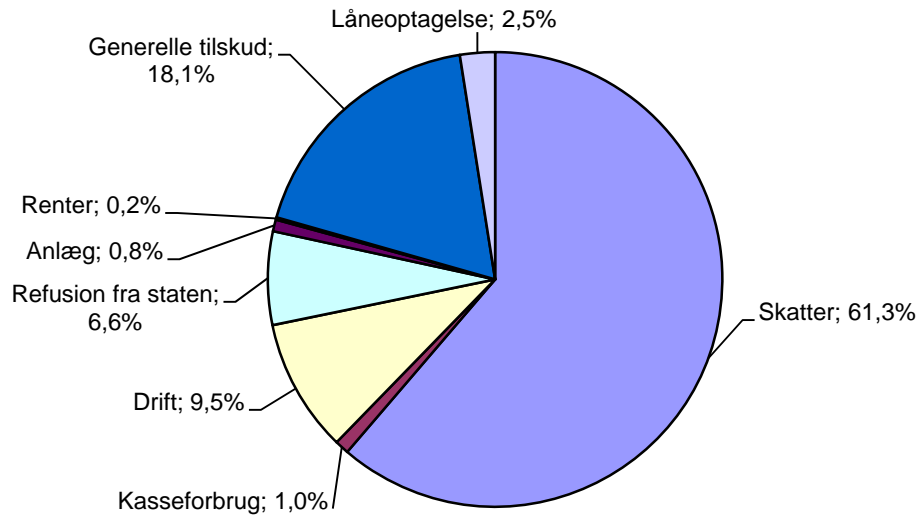
2. Økonomisk overblik

Nedenfor er vist den forventede resultatopgørelse for 2016-19 som følge af det vedtagne budget.

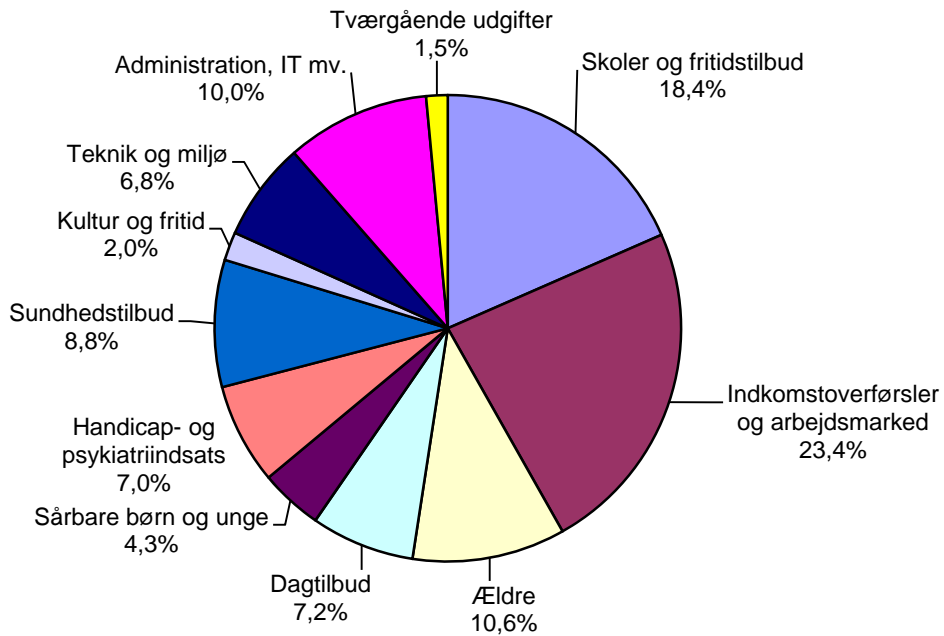
Tabel 2.1 Resultat 2016-19

Økonomioversigt				
Skattefinansieret område				
Mio. kr.	2016	2017	2018	2019
Ordinære poster				
Finansiering	-2.645,0	-2.695,5	-2.726,6	-2.756,8
Drift	2.571,4	2.568,6	2.571,0	2.575,1
<i>Forudsat tilbageførsel af omprioriteringsbidrag</i>		-10,0	-20,0	-30,0
Pris og lønstigning		51,5	100,6	151,7
Renter	3,7	5,3	6,3	7,1
Ordinære poster i alt	-69,9	-80,1	-68,7	-52,9
Særlige poster				
Anlæg	116,1	87,1	76,1	75,6
Teknisk budgetpulje - overførsler ml. årene	10,0	10,0	10,0	10,0
Mindreudgift til tjenestemandspensioner	-5,5	-5,5		
Ekstraordinært finansieringstilskud	-12,5			
Ekstraordinært tilskud folkeskolereformen	-4,0	-2,0		
Mindreudgift - forsikrede ledige	-7,0	-7,0		
Særlige poster i alt	97,1	82,6	86,1	85,6
Finansposter				
Lånoptagelse	-44,4	-15,3	-11,3	-11,3
Afdrag på lån	21,9	24,0	25,5	26,7
Kort og Langfristede poster	5,7	-7,4	-7,4	-7,3
Finansposter i alt	-16,8	1,3	6,8	8,1
Resultat ekskl. jordforsyning og ældreboliger	10,4	3,8	24,2	40,8
Jordforsyning				
Anlæg	31,4	45,1	-8,3	-3,3
Drift	3,5	3,5	3,5	3,5
Nettolån - jordforsyning	-10,3	2,1	4,3	5,8
Jordforsyning i alt	24,6	50,7	-0,5	6,0
Resultat skattefinansieret område	35,0	54,5	23,7	46,8
Ældreboliger				
Anlæg	23,7			
Driftoverskud	-8,8	-8,8	-8,8	-8,8
Lånoptagelse	-23,7			
Afdrag og renter på lån	7,9	7,0	6,5	6,6
Ældreboliger i alt	-0,9	-1,8	-2,3	-2,2
Samlet effekt på kassebeholdningen	34,1	52,7	21,4	44,6

Fordeling af Favrskov Kommunes finansiering i 2016

Fordeling af nettodriftsudgifter 2016

2.1 Driftsbudgettet

Kommunernes Landsforening og Regeringen indgik i juli 2015 en aftale om kommunernes økonomi i 2016. Aftalen indebærer, at kommunernes serviceudgifter i 2016 udgør 237,4 mia. kr. inkl. en omlægning af ældremilliarden og DUT-reguleringer.

I økonomiaftalen indføres der fra 2016 et særligt omprioriteringsbidrag til staten. Det betyder som udgangspunkt, at kommunernes bloktilskud skal reduceres med 1 procent hvert år svarende til 2,4 mia. kr. Kommunerne får dog tilbageført 1,9 mia. kr. i 2016, hvilket betyder, at Favrskov Kommune i 2016 kun mister 4 mio. kr. i bloktilskud.

I budgettet er det forudsat, at halvdelen af Regeringens omprioriteringsbidrag kommer tilbage til kommunerne som 'frie penge', som den enkelte kommune selv kan disponere over. Det betyder, at reduktionen i bloktilskuddet udgør 10 mio. kr. i 2017 samt 20 og 30 mio. kr. i 2018 og 2019.

Favrskov Kommunes driftsudgifter til service i budgettet for 2016 udgør 1,830 mio. kr. svarende til KL's teknisk beregnede serviceramme.

3. Generelle forudsætninger

Budgettet er udarbejdet på baggrund af en række forudsætninger om eksempelvis stigninger i priser, lønninger og indkomster, befolkningsudviklingen samt aftalen mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi og service for 2016.

3.1 Befolkningsudviklingen

Budgettet bygger på den befolkningsprognose Favrskov Kommune har udarbejdet i foråret 2015. Befolkningsprognosen bygger på en forudsætning om, at der fortsat sker en boligudbygning i kommunen, hvilket betyder en stigning i befolkningstallet fra 47.523 indbyggere den 1. januar 2015 til 48.023 indbyggere den 1. januar 2016 og 49.175 indbyggere den 1. januar 2019.

Konkret er budgetlægningen foretaget på grundlag af den befolkningsudvikling, der fremgår af tabel 3.1.1 nedenfor. Befolkningsprognosen er anvendt til at fremskrive skattegrundlaget samt udgiftsudviklingen på en række væsentlige serviceområder.

Tabel 3.1.1 Udviklingen i befolkningstallet i udvalgte befolkningsgrupper

Pr. 1. januar	2015 (Faktiske tal)	2016 (Prognose)	2019 (Prognose)	Vækstpct. 2016- 2019
0-5 år	3.418	3.373	3.344	-2,2
6-16 år	7.825	7.869	7.791	-0,4
17-64 år	28.104	28.317	28.931	2,9
65-79 år	6.515	6.738	7.128	9,4
80+ år	1.661	1.726	1.980	19,2
Indbyggertal i alt	47.523	48.023	49.175	3,5

På dette grundlag er der i budgettet indarbejdet mer- og mindredgifter som følge den demografiske udvikling på udvalgte områder i de kommende år. Nedenstående tabel viser de indarbejdede ændringer som følge af befolkningsudviklingen i B2016-19 i forhold til budget 2015.

Tabel 3.1.2. Indarbejdede mer- og mindredgifter i budgettet i forhold til budget 2015 som følge af befolkningsudviklingen

Merudgift i 1.000 kr.	2016	2017	2018	2019
Folkeskoler og fritidstilbud	1.434	644	-1.503	-3.696
Dagtilbud	-3.550	-4.369	-4.331	-2.648
Sårbare børn og unge	397	872	891	1.162
Ældre	2.155	4.736	7.341	9.835
Handicap- og psykiatriindsats	1.620	2.701	3.593	4.726
Sundhed	1.438	2.967	4.201	5.443
Demografipulje	-2.000	-2.000	-2.000	-2.000
I alt (akkumuleret) i forhold til B2015	1.494	5.551	8.192	12.822

Befolkningstallet ultimo august måned 2015 er lavere end forventet i befolkningsprognosen. Det forventes derfor, at befolkningstallet 1. januar 2016 er lavere end det befolkningstal, der ligger til grund for beregningen af demografi på ovenstående områder.

For at tage hensyn til den lavere befolkningsudvikling er der indarbejdet en negativ budgetpulje på 2 mio. kr. årligt i budgettet. De indarbejdede demografibeløb udmøntes i forbindelse med 1. budgetopfølgning 2016 på baggrund af det faktiske befolkningstal.

3.2 Øvrige budgetreserver

Lov- og cirkulæreprogrammet

Det samlede lov- og cirkulæreprogram udgør i 2016 1,295 mia. kr. på landsplan. Favrskov Kommunes andel af årets lov- og cirkulæreprogram udgør 10,165 mio. kr. (efter anvendelse af en bloktilskudsnøgle på 0,785 %). Beløbet forøger kommunernes indtægter via bloktilskuddet. Forøgelsen skyldes i stort omfang kommunernes kompensation for refusionsomlægningen på arbejdsmarkedsområdet.

I budgettet er der indarbejdet en konkret vurdering af betydningen af lovændringerne for Favrskov Kommune.

Budgetpulje – overførsler mellem årene

Der er under de særlige poster på driften indarbejdet en årlig pulje på 10 mio. kr. til håndtering af udsving i overførte over-/underskud i mellem årene. Puljen finansieres ikke af kassebeholdningen.

Indkomstoverførsler og arbejdsmarkedsområdet

Der er tæt sammenhæng mellem ændringerne på finansieringssiden og ændringerne i udgiftsbudgettet på politikområderne under Arbejdsmarkedsudvalget.

Konsekvenserne af refusionsomlægningen er indarbejdet i budgettet. Der er tale om omfattende ændringer, som påvirker budgettet på en lang række områder.

Generelt er udgifterne til overførselsindkomster vurderet i forbindelse med den tekniske budgetlægning og tilrettet på baggrund af lovændringer og det antal personer, der forventes at modtage ydelser efter lovgivningen. Der er således budgetteret "bedst muligt" på området ud fra kendskabet til antal sager, gennemsnitlige udgifter pr. måned og forventningerne til den fremtidige udvikling. Samtidig er der foretaget en vurdering af de indarbejdede merudgifter i budgettet i forhold til forventede effekter af refusionsomlægningen på landsplan. Det sikrer en balance mellem udgifter og indtægter i Favrskov Kommunes budget.

Favrskov Kommune har gennem flere år haft lavere udgifter til beskæftigelsesindsatsen for forsikrede ledige end det beskæftigelsestilskud, Favrskov Kommune modtager. På den baggrund er der budgetteret med mindreudgifter på 7 mio. kr. i 2016 og 2017.

I 2018 forventes en reform af tilskud- og udligningssystemet, hvor beskæftigelsestilskuddet indgår i det generelle udligningssystem. Mindreudgifterne er derfor ikke indarbejdet fra 2018.

3.3 Pris- og lønudviklingen

Ved budgetlægningen budgetteres der som hovedregel i faste priser aktuelt i 2016-prisniveau. Skatter, generelle tilskud, låntagning, renter mv. budgetteres imidlertid i løbende priser.

I økonomioversigten i afsnit 2 er de ordinære drifts- og anlægskonti budgetteret i faste priser. For at muliggøre en sammenligning mellem udviklingen i drifts- og anlægsudgifterne og de finansielleonti er der foretaget en pris- og lønfremskrivning for drifts- og anlægsudgifterne til løbende priser. Fremskrivningen sker via en samlet pris- og lønfremskrivning af alle driftsudgifter, som fremgår i en særskilt linje i økonomioversigten. I den forbindelse fremskrives driftsudgifterne med en fremskrivningsfaktor, der bygger på KLs skøn.

Den gennemsnitlige pris- og lønfremskrivning er:

- 2014-15: 1,3 %
- 2015-16: 1,6 %
- 2016-17: 2,1 %
- 2017-18: 2,0 %
- 2018-19: 2,0 %

På anlægssiden er anlægsrammen fremskrevet med 1,6 % pr. år jf. KLs vurdering af pris- og lønfremskrivningen for anlægsudgifterne.

3.4 Finansiering

Budgettets indtægter baserer sig på statsgarantien for 2016 og skønnet statsgaranti i budgetoverslagsårene. Der indføres fra 2016 en omlægning af refusionerne på arbejdsmarkedsområdet, så kommunernes samlede refusionsindtægter reduceres. I stedet forhøjes kommunernes bloktilskud, og denne kompensation indgår derfor i det nationale udligningssystem.

De foreløbige beregninger viser, at refusionsomlægningen medfører mindreindtægter for Favrskov Kommune på ca. 12,4 mio. kr. fra 2016. Da kommunernes tab maksimalt må udgøre 0,1 % af beskatningsniveauet i 2016, kompenseres Favrskov Kommune med 4,3 mio. kr. Mindreindtægterne forventes at være stigende de efterfølgende år, så de udgør 14,8 mio. kr. i 2017. De forventede mindreindtægter er indarbejdet i budgettet.

I budget 2015-18 blev der indarbejdet en skattelettelse på 0,1 procent fra 2016. Denne skattelettelse er videreført i budgettet for 2016-19. Skattelettelsen er indarbejdet i form af en reduktion i grundskyldspromillen fra 24,32 til 23,32 fra 2016.

Indkomstskat

Det budgetterede provenu fra indkomstskatterne er beregnet ud fra det statsgaranterede udskrivningsgrundlag, som i 2016 udgør 7.421,5 mio. kr.

Social- og Indenrigsministeriet har beregnet det statsgaranterede udskrivningsgrundlag med udgangspunkt i indkomståret 2013, korrigeret for skattelovsændringer og fremskrevet det til 2016-niveau ved tillæg på 10,1 %.

Skatteprovenuet i overslagsårene er baseret på en prognose for det statsgaranterede udskrivningsgrundlag i 2017-2019. Prognosen er beregnet i KL's skatte- og tilskudsmodel ved fremskrivning ud fra de forventede udskrivningsgrundlag 3 år tidligere, og KL's skøn for landsudviklingen i indkomsterne.

Der er regnet med en uændret skatteprocent på 25,7 % i 2016 og i overslagsårene.

Medfinansiering af det skrå skatteloft

I skattesystemet er indlagt en øvre grænse på 51,7 % for, hvor meget der skal betales af den sidst tjente krone (det skrå skatteloft). Hvis summen af kommuneskat og de forskellige statslige indkomstskatter overstiger de 51,7 %, betaler staten et nedslag i skatten, så borgerne bliver friholdt for den skat. Kommunen medfinansierer dette nedslag.

En kommune bliver omfattet af medfinansiering i 2016, hvis kommunens skatteprocent er højere end i 2007, og dens udskrivningsprocent overstiger grænsen på 24,87 %. Begge betingelser skal være opfyldt.

I og med at skatteprocenten i Favrskov Kommune blev sat op i 2008 og 2011 og udskrivningsprocenten udgør 25,7 skal kommunen være med til at finansiere skattenedslaget i forhold til det skrå skatteloft.

Medfinansieringen i 2016 skønnes at blive 5,8 mio. kr. Den endelige beregning meddeles kommunerne ved midtvejsreguleringen i 2016.

I 2016 vurderes topskattegrundlaget at udgøre 669,5 mio. kr.

Grundskyld og dækningsafgift af offentlige ejendomme

De samlede afgiftspligtige grundværdier, som er beregningsgrundlaget for budget 2016, er skønnet til 8.235 mio. kr. I B2015 udgjorde beregningsgrundlaget 7.781 mio. kr.

Af de samlede grundværdier må Favrskov Kommune maksimalt opkræve 7,2 promille af de grundværdier, der tilhører produktionsjord. Grundværdierne af produktionsjorden er indregnet med 2.370 mio. kr. i budgettet. I B2015 udgjorde produktionsjorden 2.242 mio. kr. Kommunerne kompenseres for nedsættelsen via den generelle udligning.

Grundværdierne for øvrige ejendomme er opgjort til 5.865 mio. kr. I B2015 udgjorde disse grundværdier 5.539 mio. kr. I budgettet er indarbejdet en nedsættelse af grundskyldspromillen fra 24,32 til 23,32. Efter skattenedsættelsen udgør det samlede provenu 152,9 mio. kr.

Staten tilskynder skattenedsættelser ved at yde en midlertidig kompensation, inden for en samlet ramme på 150 mio. kr. Afhængig af omfanget af skattenedsættelser på landsplan, udgør kompensationen op til 4,4 mio. kr. i 2016 faldende til 1,7 mio. kr. i 2019. Kompensationen bortfalder helt i 2020.

Der er i budgettet afsat 1 mio. kr. til dækning af eventuelle tilbagebetalingsager i forhold til fradrag for forbedringer. Indtil 2002 var det Vurderingsrådenes opgave at fastsætte fradrag for forbedringer. Praksis har vist, at der er givet for lave fradrag, fordi de faktiske udgifter ikke har været anvendt i vurderingsgrundlaget. Kommunerne har derfor pligt til at korrigere beskatningsgrundlaget og tilbagebetale den for meget opkrævede ejendomsskat inkl. renter. Ifølge skatteforvaltningsloven skal indsigelser mod beskatningsgrundlaget indgives senest 1. maj i det fjerde år efter vurderingsårets udløb. Det betyder, at der kan tilbagebetales for meget opkrævet SKAT i op til 3 år.

Overslagsårene er budgetlagt med udgangspunkt i de udmeldte skøn fra KL for reguleringsprocenter, landsgennemsnitlige vækstprocenter og vurdering af udviklingen i Favrskov Kommune i forhold hertil.

Fra 2015-16 påvirkes udviklingen af Folketingets beslutning om, at ejendomsværdien fastlægges på baggrund af vurderingen i 2011 og 2012, idet opdateret opkrævningsgrundlag afventer nyt vurderingssystem hos SKAT.

Det betyder sænket opkrævningsgrundlag for ejendomme, hvor vurderingen er lavere end et skatteloft beregnet ud fra foregående års opkrævningsgrundlag tillagt nedenstående reguleringsprocent. Lavere vurdering end skatteløftet forekommer især i landdistrikter. Væksten fra 2015-16 for Favrskov Kommune forventes derfor lavere end reguleringsprocenten, men højere end KL's forventninger til væksten på landsplan.

	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19
Reguleringsprocent	6,4 %	6,6 %	6,1 %	5,8 %	5,9 %
Gns. vækst i hele landet	4,8 %	4,9 %	4,1 %	3,7 %	3,4 %
Forudsat vækst i Favrskov	4,8 %	5,9 %	5,1 %	4,8 %	4,7 %

Vækstprocenten i Favrskov Kommune har i tidligere år svinget mellem landsudviklingen og reguleringsprocenten. Fra 2013-14 lå væksten i Favrskov Kommune betydeligt højere end på landsplan. Den fremadrettede udvikling er skønnet med udgangspunkt i udviklingen fra 2015-16, idet grundlaget for 2016 i det væsentlige er kendt på nuværende tidspunkt.

Byrådet kan beslutte, at offentlige ejendomme, som er fritaget for grundskyld, skal betale dækningsafgift. Dækningsafgift af grundværdien betales med halvdelen af kommunens grundskyldspromille, dog højst 15 promille. Budgettet er beregnet ud fra en dækningsafgift på disse grundværdier på 12,16 promille, svarende til tidligere år.

Dækningsafgift af de offentlige ejendommers forskelsværdi, dvs. den samlede ejendomsværdi fratrukket grundværdien, betales med en promille fastsat af kommunalbestyrelsen, dog højst 8,75 promille. Budgettet er beregnet ud fra en dækningsafgift heraf på 8,75 promille, svarende til tidligere år.

Byrådet kan fastlægge dækningsafgift på visse private ejendommers forskelsværdi. Der er ikke hidtil opkrævet dækningsafgift af private ejendomme i Favrskov Kommune.

Gældende vurdering viser en forventet indtægt på 1,4 mio. kr. i 2016, hvilket stort set er uændret i forhold til niveauet ved sidste års budgetlægning.

Selskabsskat

Med Folketingets vækstplan fra april 2013 sænkes selskabsskatten over en årrække til 22 %.

Kommunernes provenutab modvirkes af, at kommunernes andel af selskabsskatten øges frem mod 2017.

Der er budgetteret med indtægter fra selskabsskat på 17,3 mio. kr. i 2016. Beløbet er udmeldt af Social- og Indenrigsministeriet, idet det vedrører indkomståret 2013.

Tilskud og udligning

Idet budgettet er baseret på statsgaranti, er tilskud og udligning i 2016 fastlagt via garantien.

Tabel 3.4.1 Tilskud og udligning 2016

Indtægt – mio. kr.	Statsgaranti
Tilskud og udligning	
Kommunal udligning	-377,6
Statstilskud	-71,0
Udligning vedr. udlændinge	22,3
Særlige ældretilskud	-12,4
Særlige tilskud til dagtilbud	-4,9
Udligning selskabsskat	-18,2
Beskæftigelsestilskud	-94,4
Kommunalt udviklingsbidrag	6,1
Refusionsomlægning	-4,3
Integrationstilskud	-4,0
Efterbetaling aktivitetsbestemt medfinansiering (vedr. 2015)	-7,5
Særlige poster	
Tilskud til omstilling af folkeskolen	-4,0
Finansieringstilskud	-12,5
I alt	-582,4

Refusionsomlægningen på arbejdsmarkedsområdet

Som følge af Favrskov Kommunes tab ved refusionsomlægningen modtager kommunen i 2016 et tilskud på 4,3 mio. kr.

Integrationstilskud

I økonomiaftalen er der indarbejdet to puljer på samlet set 325 mio. kr. til investeringer i kommunerne i forbindelse med modtagelse og integration af flygtninge og familiesammenførte.

Der er indarbejdet et integrationstilskud på 4 mio. kr. i 2016.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

I slutningen af august 2015 er der indgået en aftale mellem Regeringen og regionerne om sygehusaktiviteten i 2016. Aftalen betyder, at kommunernes bloktilskud forhøjes med 1,0 mia. kr. i forhold til den aftale, der blev indgået mellem KL og Regeringen 3. juli 2015. Det giver Favrskov Kommune en merindtægt på 8,5 mio. kr. i 2016 og 8,0 mio. kr. i budgettets overslagsår. Indtægten er indarbejdet under statstilskud i 2016.

Herudover er regionernes aktivitetsniveau generelt højere end aftalt, hvilket betyder merudgifter for kommunerne. Kommunerne får tilbagebetalt de udgifter, der ligger over det aftalte niveau mellem Regeringen og regionerne. Det vurderes, at Favrskov Kommune på den baggrund vil få tilbagebetalt 7,5 mio. kr. i 2016, og at dette kan videreføres med 7,0 mio. kr. i budgettets overslagsår.

Ekstraordinært finansieringstilskud

Økonomaftalen mellem Regeringen og KL medfører et ekstraordinært finansieringstilskud på 3,5 mia. kr. i 2015, hvoraf 1,5 mia. kr. fordeles efter indbyggertal. 2 mia. kr. fordeles på baggrund af kommunernes økonomiske vilkår. Heraf fordeles 1 mia. kr. til kommuner med et beregnet strukturelt underskud over landsgennemsnittet. 1 mia. kr. fordeles til kommuner med et statsgaranteret udskrivningsgrundlag under 170.000 kr. pr. indbygger.

Favrskov modtager kun tilskud fra den del af tilskuddet, som fordeles efter indbyggertal.

I budgettet er indarbejdet en indtægt på 12,5 mio. kr. i 2016.

Tilskud til omstilling af folkeskolen

Herudover er indarbejdet et ekstraordinært tilskud på 4,0 mio. kr. til omstilling i forbindelse med folkeskolereformen. I overslagsårene er indarbejdet 2 mio. kr. i 2017.

På baggrund af aftalen mellem KL og regeringen for 2016 samt ovennævnte forventede skatteindtægter er der foretaget en beregning af generelle tilskud og udligning i overslagsårene ved hjælp af KL's tilskudsmodel.

Betinget bloktilskud

Folketinget har den 12. juni 2012 vedtaget, at der indføres skærpede sanktioner for kommunerne ved overskridelse af budgetterne og mulighed for individuel afregning af det betingede bloktilskud (lov nr. 585 af 18. juni 2012).

I 2016 er 3 mia. kr. af det samlede bloktilskud betinget af, at kommunernes budgetter og regnskaber vedr. serviceudgifterne ligger under det aftalte niveau. Det betingede bloktilskud udgør for Favrskov Kommune 25,2 mio. kr. Der er ikke aftalt loft over anlægsudgifterne. Regeringen og KL er imidlertid med aftalen for 2015 enige om, at kommunerne i fællesskab skal sikre, at anlægsbudgetterne holdes indenfor det forudsatte niveau på 16,6 mia. kr.

Selvbudgettering og statsgaranti

Byrådet skal i forbindelse med budgetbehandlingen træffe beslutning om valg af selvbudgettering eller statsgaranti for 2016.

Staten har siden 1996 givet kommunerne mulighed for at modtage en garanti for væksten i udskrivningsgrundlaget. Den enkelte kommune skal afgøre, om man tager imod garantien, eller om man anvender selvbudgettering. Statsgarantien indebærer, at en eventuel merstigning i skatteprovenuet tilfalder staten, og ikke den pågældende kommune. Omvendt er risikoen ved at vælge selvbudgettering, at en eventuel lavere vækst end garanteret af staten skal finansieres af den kommune, der har valgt selvbudgettering. Valget mellem statsgaranti og selvbudgettering omfatter udskrivningsgrundlaget samt generelle tilskud og udligning. Nedenstående tabel viser beregningerne for budgetåret 2016 baseret på skatteprognosen primo september.

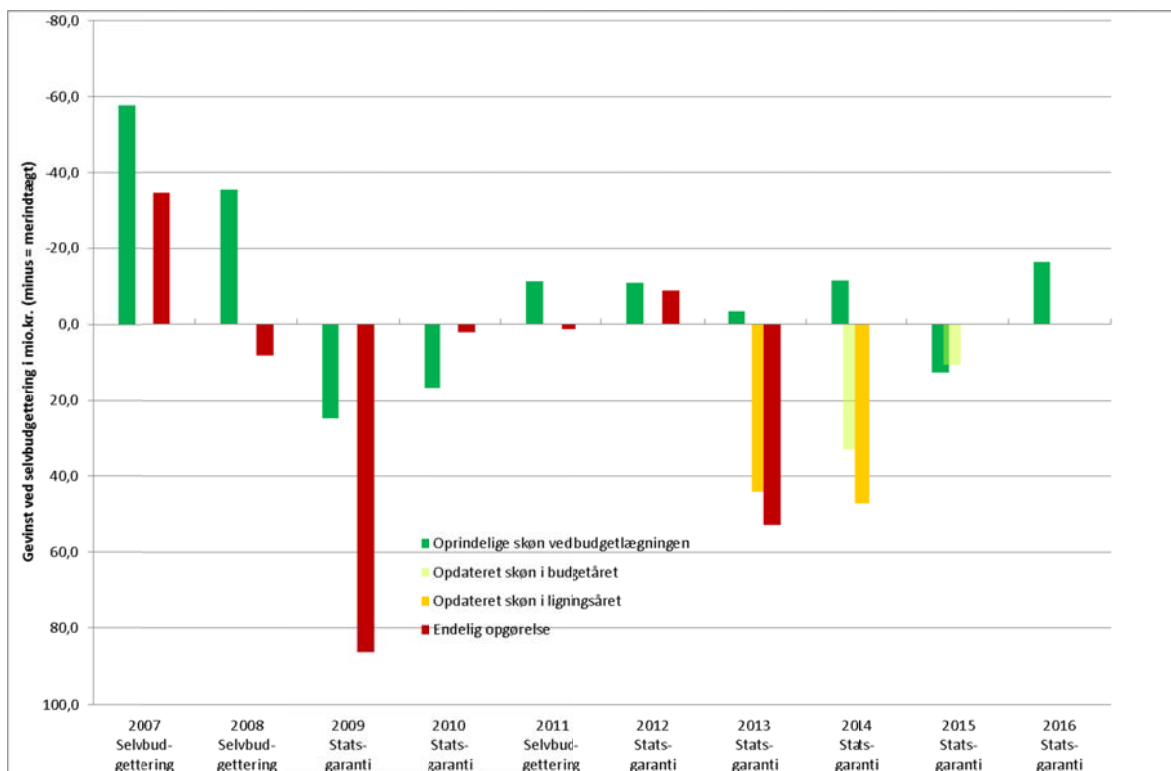
Valget mellem selvbudgettering og statsgaranti for budgetåret 2016

(- = indtægter)	Selvbudgettering	Statsgaranti	Forskel
Udskrivningsgrundlag (mio. kr.)	7.475,9	7.421,5	
Befolkningstal (skønnet pr. 1. januar 2016)*	47.936	47.401	
Skatteprovenu ved skatteprocent på 25,7 %	-1.921,3	-1.907,3	-14,0
Foreløbigt tilskud og udligning	-578,8	-568,4	-10,5
Skøn over efterregulering af udligning vedr. 2016 i 2019	8,0	0	8,0
I alt	-2.492,1	-2.475,7	-16,4

* Betalingskommune

Det selvbudgetterede skøn på udskrivningsgrundlaget giver ifølge beregningen et merprovenu på 16,4 mio. kr.

Fordelen ved selvbudgettering er imidlertid i de fleste år blevet mindre – og nogle år betydeligt mindre - end først skønnet, som vist i nedenstående figur.

Foringelsen af fordelene ved selvbudgettering sker oftest som en følge af udviklingen på landsplan i skatter og i kommunernes udgifter, men også kommunens egen befolkningsudvikling er en afgørende forudsætning.

Budgettet er baseret på statsgaranti i 2016.

Nedenstående tabel viser en specifikation af finansieringssiden i budgettet.

Tabel 3.4.2 Budget skatter, udligning og statstilskud 2016

Indtægt – mio. kr.	Budget (statsgaranti)
Skatter	
Indkomstskat	-1.907,3
Medfinansiering - skrå skatteloft	5,8
Grundskyld	-157,3
Dækningsafgift off. ejend.	-1,4
Selskabsskat	-17,3
Dødsbøbeskatning	-1,3
Øvrige skatter	-0,4
Tilskud og udligning	
Kommunal udligning	-377,6
Statstilskud	-71,0
Udligning vedr. udlændinge	22,3
Særlige ældretilskud	-12,4
Særlige tilskud til dagtilbud	-4,9
Udligning selskabsskat	-18,2
Beskæftigelsestilskud	-94,4
Kommunalt udviklingsbidrag	6,1
Refusionsomlægning	-4,3
Integrationstilskud	-4,0
Efterbetaling aktivitetsbestemt medfinansiering (vedr. 2015)	-7,5
Særlige poster	
Tilskud til omstilling af folkeskolen	-4,0
Finansieringstilskud	-12,5
I alt	-2.661,6

3.5 Lån og tilskud til vanskeligt stillede kommuner

Favrskov Kommune har søgt Social- og Indenrigsministeriet om tilskud på 20 mio. kr. fra puljen til vanskeligt stillede kommuner og om andel i tre lånepuljer. Der er søgt om låneramme på 9,2 mio. kr. indenfor puljen afsat til små kommuner med behov for større strukturelle investeringer, 9,1 mio. kr. til projekter indenfor den ordinære lånepulje samt 22,6 mio. kr. til projekter med investeringspotentiale.

Favrskov Kommune har 28. august 2015 modtaget afslag på ansøgningen til puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner. Kommunen har modtaget tilsagn om låneramme på 6 mio. kr. til projekter med effektiviseringspotentiale.

I budgettet er der indarbejdet lånoptagelse på 6,0 mio. kr. vedrørende lånepuljer i 2016 og i overslagsårene.

Herudover er der indarbejdet lånoptagelse på 4,0 mio. kr. i forbindelse med etablering af energibesparende foranstaltninger (energibanken), 33,1 mio. kr. vedr. ESCO-projekter på folkeskole- og vejbelyningsområdet samt 1,3 mio. kr. vedrørende lån til indefrysning af ejendomsskat. Den samlede lånoptagelse i budgettet udgør således 44,4 mio. kr.

Lånoptagelsen er specificeret i nedenstående tabel. Der er ligeledes indarbejdet tilhørende renter og afdrag på lån i overslagsårene.

Tabel 3.5.1 Lånoptagelse

Indtægt – mio. kr.	Budgetforslag 2016	BFO17	BFO18	BFO19
ESCO – vejbelysningen	-13,1	-3,5		
ESCO – skoleområdet*	-20,0			
Energibanken	-4,0	-4,5	-4,0	-4,0
Lånepuljer	-6,0	-6,0	-6,0	-6,0
Lån til betaling af ejendomsskat	-1,3	-1,3	-1,3	-1,3
I alt	-44,4	-15,3	-11,3	-11,3

*Det bemærkes, at anlægsprojektet til ESCO på skoleområdet i budgettet udgør 26,65 mio. kr. i 2016. I forbindelse med vedtagelsen af budget 2015-18 blev det imidlertid aftalt, at der kun skal budgetteres med en lånoptagelse på 20,0 mio. kr. i 2016 til ESCO på skoleområdet.

3.6 Den kirkelige ligning

Favrskov Provsti har 11. september 2015 fremsendt ligningsbeløbene for de kirkelige kasser i Favrskov Kommune for 2016.

Der er ligeledes fremsendt et budget for de samlede kirkelige udgifter og indtægter i Favrskov Kommune. I forbindelse med budget 2012-15 blev det aftalt, at Favrskov Kommunes tilgodehavende afvikles med 400.000 kr. årligt fra og med 2012. Beløbet er indarbejdet i budgettet. Favrskov Kommune valgte i 2013 statsgaranti, hvilket også gælder for den kirkelige ligning.

Budgettet er baseret på, at kirkeskatteprocenten fastholdes med 1,02 %, og der er på den baggrund udarbejdet nedenstående budget:

	1.000 kr.
Udgifter	
Landskirkeskat	9.722
Provstiudvalgskassen	5.456
Kirke- og præstegårdskasser (drift)	33.813
Kirke- og præstegårdskasser (anlæg)	16.177
Reservemidler	1.691
Kirkelig ligning i alt	66.859
Indtægter	
Kirkeskat på 1,02 % af 6.485,6 mio. kr.*	66.153
Udligningstilskud	1.106
Indtægter i alt	67.259
"Resultat"	400
Favrskov Kommunes tilgodehavende ultimo 2015	758
<i>Afvikling tilgodehavende Favrskov Kommune</i>	-400
Favrskov Kommunes tilgodehavende ultimo 2016	358

*statsgaranti

3.7 Jordforsyningen

Budgetlægningen indenfor jordforsyningsområdet tager for perioden 2016-19 udgangspunkt i en række konkrete arealerhvervelser og planlagte byggemodninger, der kan relateres til lokalplaner, som er vedtaget indenfor de seneste par år

Nedenfor er budgettet for jordforsyningsområdet 2016-2019, inkl. korrigeret budget 2015 (dvs. inkl. overførsler fra 2014) og forventet regnskab 2015, opstillet skematisk:

(1000 kr.)	Oprindeligt budget	Forventet regnskab				
Budget	2015	2015	2016	2017	2018	2019
Køb	15.300	1.216	19.500	46.070	10.000	7.700
Byggemodning	14.100	10.826	18.565	33.400	14.300	10.000
Jordforsyning generelt	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Vejanlæg	5.000	0	0	5.000	0	0
BRUTTOUDGIFTER	35.400	13.042	39.065	85.470	25.300	18.700
Salg*	-17.900	-14.713	-7.640	-40.400	-33.580	-22.040
Låneoptagelse (85 %)	-8.500	0	-16.235	-5.865	-4.250	-4.250
Rente	1.468	529	848	1.444	1.744	1.952
Afdrag	3.715	3.815	4.103	4.555	4.909	5.144
Ekstraordinært afdrag	2.000	2.000	1.000	2.000	2.000	3.000
I alt netto	16.183	4.673	21.141	47.204	-3.877	2.506

3.8 Ældreboliger

Budgetterne og dermed huslejefastsættelsen består af følgende elementer:

Afdrag, renter og ydelsesbidrag på lån til boligerne, vand, renovation, forsikringer, administrationsbidrag, renholdelse, vedligeholdelse, andel i fællesaktiviteter, hønlæggeser til periodisk vedligehold samt afvikling af over-/underskud.

Huslejen på de enkelte boliger fastsættes med baggrund i balanceprincippet. Det vil sige, at budgetterede udgifter = budgetterede indtægter over en årrække. Et eventuelt over- eller underskud skal således tilbagebetales/afdrages i de kommende års budgetter.

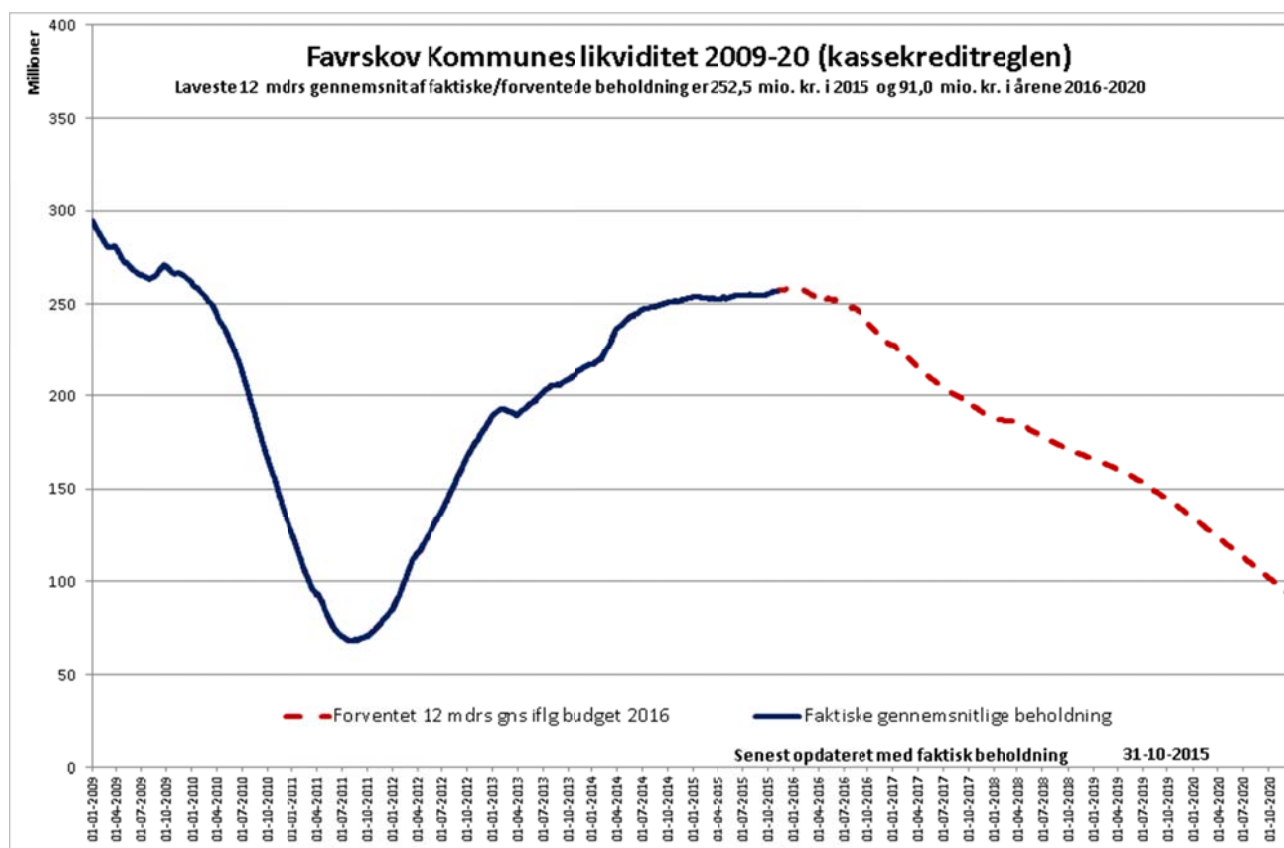
Herudover er indarbejdet anlægsudgifter samt finansiering (bygge kredit og grundkapitalindsud) til 33 almene boliger vedr. A-405 Nyt botilbud og aktivitetstilbud på Elbæk Alle i Hadsten. Driftsbudgettet indarbejdes teknisk, når byggeriet er færdiggjort.

I budgettet forventes et overskud på 0,9 mio. kr. i 2016.

3.9 Kassebeholdningen

De seneste års regnskabsresultater har medført en styrkelse af kassebeholdningen. Budgettet indeholder et kasseforbrug på 157,5 mio. kr. i alt over i de fire budgetår.

Med baggrund i budgettet er der udarbejdet en prognose for udviklingen i kassebeholdningen opgjort som 12-måneders gennemsnit. Prognosen dækker frem til ultimo 2020. Udviklingen i kassebeholdningen fra 2009 til 2020 er vist i nedenstående figur.

4. Langsigtede økonomiske målsætninger

Budgettet bygger på Byrådets langsigtede økonomiske målsætninger. I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2015-18 besluttede Byrådet 7. oktober 2014 følgende langsigtede økonomiske målsætninger:

- *Kassebeholdningens størrelse*
Kassebeholdningen opgjort som et gennemsnit over 12 måneder skal udgøre minimum 125 mio. kr. Dette beløb er inklusiv overførsler mellem årene på drift og anlæg.
- *Gældens størrelse – låneoptagelse*
Gælden på det skattefinansierede område (ekskl. jordforsyningen) må som udgangspunkt ikke forøges. Det betyder, at der maksimalt optages lån svarende til det samlede afdrag på lån.

Der tages særskilt stilling til, om der skal ske låneoptagelse i forbindelse med ekstraordinære anlægsprojekter, hvor der er mulighed for lånefinansiering. For eksempel ESCO-projekter og infrastrukturprojekter (letbane).

Herudover kan der optages lån til erhvervelsen af arealer og ejendomme indenfor jordforsyningsområdet.

- *Anlægsniveau*
Det årlige anlægsniveau på det skattefinansierede område (ekskl. jordforsyningen) skal udgøre minimum 80-100 mio. kr. årligt. Anlægsniveauet er inklusiv en anlægsramme på 5 mio. kr. til energibesparende foranstaltninger som lånefinansieres.

En eventuel udvidelse af anlægsrammen skal finansieres af overskudslikviditet, evt. ekstraordinær lånefinansiering, særlige likviditetstilskud i.f.m. økonomaftalen eller et større ordinært driftsoverskud end forudsat jf. nedenstående.

- *Overskud på ordinær drift*
Overskuddet på den ordinære drift skal i medfør af ovenstående mål som minimum udgøre 90 mio. kr.

5. Bevillingsregler

I henhold til Lov om kommunernes styrelse, § 40, stk. 2, er bevillingsmyndigheden hos Byrådet. Foranstaltninger, der vil medføre indtægter eller udgifter, som ikke er bevilget i forbindelse med vedtagelsen af årsbudgettet, må ikke iværksættes, før byrådet har meddelt den fornødne bevilling. Dog kan foranstaltninger, der er påbudt ved lov eller anden bindende retsforordning, om fornødent iværksættes uden Byrådets forudgående bevilling, men bevilling må da indhentes snarest muligt.

5.1 Bevillingsniveau

Bevillingsniveauet for driftsbevillinger ligger generelt på politikområdeniveau. For flere politikområder gælder dog, at når der indgås en decentraliseringsaftale mellem Byrådet og en institution, skole eller lignende, så aftales de økonomiske rammer for institutionen samtidig (en slags bevilling til lederen af institutionen). Selv om budgettet til disse institutioner hører til ét politikområde, kan budgettet som udgangspunkt ikke ændres uden Byrådets behandling og godkendelse.